

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ของประชาชนที่อาศัยอยู่พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ของประชาชนที่อาศัยอยู่พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนที่อาศัยอยู่พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองถึงแนวทางในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่อย่างยั่งยืน ซึ่งการศึกษาทำโดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนในพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ จำนวน 14 ชุมชน และแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างจากชุมชนในพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ จำนวน 387 คน โดยจะนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

- 4.1 บริบทของชุมชน พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่
- 4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน
- 4.3 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.4 สรุปการวิเคราะห์ผลการศึกษา

4.1 บริบทของชุมชน พื้นที่รอบสี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ที่ตั้งและลักษณะของชุมชน

ชุมชนเมืองเชียงใหม่ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำปิงตอนกลางเชิงคอกยสุเทพ มีแม่น้ำปิงไหลผ่านในแนวเหนือ - ใต้ ชุมชนดั้งเดิมหรือบริเวณเมืองเก่าตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิง ต่อมาเมื่อชุมชนได้พัฒนาให้มีความเจริญขึ้น โดยมีการขยายตัวข้ามแม่น้ำปิง มาทางฝั่งตะวันออก และภายหลังจากที่ได้มีการตัดถนนล้อมเมือง ชุมชนได้พัฒนาออกไปหลายทิศทางตามเส้นทางคมนาคม และโครงข่ายสาธารณูปโภค ธุรกิจการพัฒนาดินและที่พักอาศัยได้ขยายตัวเป็นอย่างมาก สภาพที่แท้จริงของชุมชนเมืองเชียงใหม่ ในปัจจุบันไม่ได้คงอยู่แต่เฉพาะในเขตเทศบาลเท่านั้น แต่ได้ขยายออกไปตามบริเวณชานเมืองและชนบทโดยรอบ อย่างเช่น เขตอำเภอหางดง อำเภอสันทราย อำเภอแม่ริม อำเภอสารภี อำเภอสันกำแพง อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันป่าตอง อำเภอจอมทองและอำเภอแม่แตง

อาณาเขต

เทศบาลนครเชียงใหม่มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้
 ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมือง ตำบลสันศิลา และอำเภอแมริม
 ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลหนองหอย และตำบลป่าแดด
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลหนองป่าครั่ง และตำบลฟ้าฮ่ามบางส่วน
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับอุทยานแห่งชาติ ป่าดอยสุเทพ อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

การแบ่งเขตการปกครอง

นครเชียงใหม่แบ่งการปกครอง ออกเป็น 4 แขวง ได้แก่

1. แขวงนครพิงค์ มีพื้นที่ 11.7 ตารางกิโลเมตร
2. แขวงกาวิละ มีพื้นที่ 11.4 ตารางกิโลเมตร
3. แขวงเม็งราย มีพื้นที่ 7.7 ตารางกิโลเมตร
4. แขวงศรีวิชัย มีพื้นที่ 9.2 ตารางกิโลเมตร

โครงสร้างพื้นฐาน

ถนนภายในเขตเทศบาล มี 2 ลักษณะ ประกอบด้วย

1. ถนนลาดยาง จำนวน 495 สาย ความยาวทั้งสิ้น 148.98 กิโลเมตร
2. ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 212 สาย ความยาวทั้งสิ้น 107.57 กิโลเมตร

สะพานและสะพานลอยคนข้ามภายในเขตเทศบาล ประกอบด้วย

1. สะพานข้ามแม่น้ำปิง จำนวน 6 แห่ง ประกอบด้วย
 - 1.1 สะพานเฉลิมพระเกียรติ ร.9
 - 1.2 สะพานนครพิงค์
 - 1.3 สะพานนารัฐ
 - 1.4 สะพานจันทร์สม
 - 1.5 สะพานเหล็ก
 - 1.6 สะพานเม็งราย
2. สะพานข้ามคลองแม่ข่า จำนวน 9 แห่ง ประกอบด้วย
 - 2.1 สะพานบนถนนรัตนโกสินทร์
 - 2.2 สะพานบนถนนอัยยุทธ
 - 2.3 สะพานบนถนนวิชยานนท์

- 2.4 สะพานบนถนนหน้าโรงแรมปรินส์
 - 2.5 สะพานบนถนนช้างม้อย
 - 2.6 สะพานบนถนนท่าแพ
 - 2.7 สะพานบนถนนลอยเคราะห์
 - 2.8 สะพานบนถนนศรีคอนชัย
 - 2.9 สะพานบนถนนระแงง
3. สะพานลอยคนข้าม จำนวน 9 แห่ง ประกอบด้วย
- 3.1 หน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 - 3.2 หน้าตลาดควโรรส
 - 3.3 หน้าสนามกีฬาเทศบาลนครเชียงใหม่
 - 3.4 หน้าตลาดต้นลำไย
 - 3.5 หน้าโรงเรียนปรินส์รอยแยลวิทยาลัย
 - 3.6 หน้าโรงเรียนมงฟอร์ตประดม
 - 3.7 หน้าโรงเรียนวิวัฒน์วิทยายุทธ
 - 3.8 หน้าโรงพยาบาลแมคคอมมิค
 - 3.8 หน้าสวนกาญจนาภิเษก

การคมนาคม

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเมืองหลักของภาคเหนือ เป็นศูนย์กลางการพาณิชย์ อุตสาหกรรมและการคมนาคม จึงมีเส้นทางคมนาคมหลักทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางอากาศ มีทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด และเส้นทางมาตรฐานหลายสาย ทำให้การเดินทางติดต่อภายในจังหวัด การเดินทางสู่จังหวัดใกล้เคียง และกรุงเทพมหานคร เป็นไปด้วยความสะดวก

การคมนาคมในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ กำหนดให้ยานพาหนะที่สัญจรบนถนนต่างๆ รอบคูเมืองเชียงใหม่ทั้งด้านในและด้านนอกเดินทางเดียวตลอดเวลาโดยยานพาหนะที่สัญจรบนถนนรอบคูเมืองด้านในให้เดินทางเดียวในลักษณะวนซ้ายตลอดเส้นทาง ประกอบด้วยถนนศรีภูมิ อารักษ์ บำรุงศรี มุลเมือง ส่วนยานพาหนะที่สัญจรบนถนนรอบคูเมืองด้านนอกให้เดินทางเดียวในลักษณะวนขวาตลอดเส้นทาง ประกอบด้วยถนนมณีนพรัตน์ บุญเรืองฤทธิ์ ราชเชียงใหม่ คชสาร ซึ่งเส้นทางคมนาคม โดยรอบคูเมืองเชียงใหม่ทั้งหมดระยะทางรวม 7.6 กิโลเมตร ลักษณะพื้นผิวการจราจรเป็นถนนลาดยางทั้งหมด

กำแพงเมือง

กำแพงเมืองเชียงใหม่ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มุมเมืองทั้งสี่มีชื่อเรียกตามกำแพงว่า แจ่ง ได้แก่

1. แจ่งศรีภูมิ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
2. แจ่งกะต้ำ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้
3. แจ่งกู่เฮือง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้
4. แจ่งหัวริน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

กำแพงเมืองเชียงใหม่มีประตูเมืองทั้งหมดหกประตู โดยมีประตูเมืองหลักสี่ประตู ตั้งอยู่ที่กึ่งกลางกำแพงเมืองในแต่ละด้าน ได้แก่

1. ประตูหัวเวียง (ประตูช้างเผือก) อยู่ทางทิศเหนือ ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นประตูช้างเผือก (เปลี่ยนชื่อเมื่อ พ.ศ. 2343)
2. ประตูท้ายเวียง (ประตูเชียงใหม่) อยู่ทางทิศใต้ตรงข้ามกับประตูหัวเวียง ปัจจุบันคือประตูเชียงใหม่
3. ประตูท่าแพ อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ สันนิษฐานว่าเป็นประตูไปสู่แม่น้ำปิงซึ่งมีบรรดาเรือแพค้าขายมาจอดเทียบท่าที่นี่
4. ประตูสวนดอก อยู่ทางทิศตะวันตกเนื่องจากมีราชอุทยานหรือสวนดอกไม้ของเจ้าครองนครอยู่นอกกำแพงเมือง ทางด้านนี้ ในระยะไม่ห่างไกลเท่าใดนัก

ประตูที่สร้างขึ้นเพิ่มในภายหลังที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันมี 2 ประตู ได้แก่

1. ประตูสวนแร่ (ประตูสวนปรุง) อยู่ทางทิศใต้ ถัดจากประตูท้ายเวียง (ประตูเชียงใหม่) ไปทางแจ่งกู่เฮือง ประตูสวนแร่สร้างขึ้นในสมัยพญาสามฝั่งแกน (พ.ศ. 1945-1985) โดยสืบเนื่องจากพระราชเทวิมเหสีของพญาแสนเมืองมาเป็น พระราชมารดาของพญาสามฝั่งแกน ได้โปรดให้สร้างพระตำหนักขึ้นนอกกำแพงเมืองที่ตำบลสวนแร่ (ปัจจุบันคือบริเวณที่ตั้งของ โรงพยาบาลสวนปรุง) แล้วโปรดให้เจาะประตูสวนแร่ขึ้น เพื่อให้สะดวกในการเดินทางมาควบคุมการก่อสร้างเจดีย์ราชกุฎการ (เจดีย์หลวง) ที่อยู่กลางเวียงเชียงใหม่ ประตูสวนแร่ (บางท่านว่า สวนแห) ได้เปลี่ยนชื่อต่อมาในภายหลังว่า ประตูสวนปรุง (บางท่านว่าเป็นประตูเดียวกับแสนปุง หรือแสนพุง)
2. ประตูศรีภูมิ (ประตูช้างม่อย) อยู่ทางทิศเหนือไปทางแจ่งศรีภูมิ สร้างขึ้นในสมัย พญาติโลกราช (พ.ศ. 1985-2031) สืบเนื่องมาจากพระองค์โปรดให้สร้างตำหนักขึ้นใกล้ๆ กับแจ่งศรีภูมิ แล้วจึงโปรดให้เจาะประตูศรีภูมินี้ขึ้นเพื่อไว้สำหรับเสด็จไปยังท่าแม่น้ำปิงได้สะดวกยิ่งขึ้น ต่อมามีการเปลี่ยนชื่อประตูนี้ว่า ประตูช้างม่อย

3. ส่วนประตูที่มีชื่อปรากฏในเอกสาร แต่ไม่ทราบว่าอยู่ ณ ที่ใด ได้แก่ ประตูแสนปุง (แสนพุง) และประตูเชียงยืน

ประตูเมืองชั้นนอก จากหลักฐานที่ปรากฏในปัจจุบัน ประตูเมืองชั้นนอกซึ่งสร้างขึ้นพร้อมๆ กับการสร้างเมืองเชียงใหม่ มี 4 ประตูได้แก่

1. ประตูเชียงเรือก (เชียงเลือก) หรือประตูท่าแพ (ชั้นนอก) อยู่ทางทิศตะวันออก
2. ประตูหลายแกง
3. ประตูขัวก้อม อยู่ทางทิศใต้
4. ประตูไรรยา (ประตูหายยา)

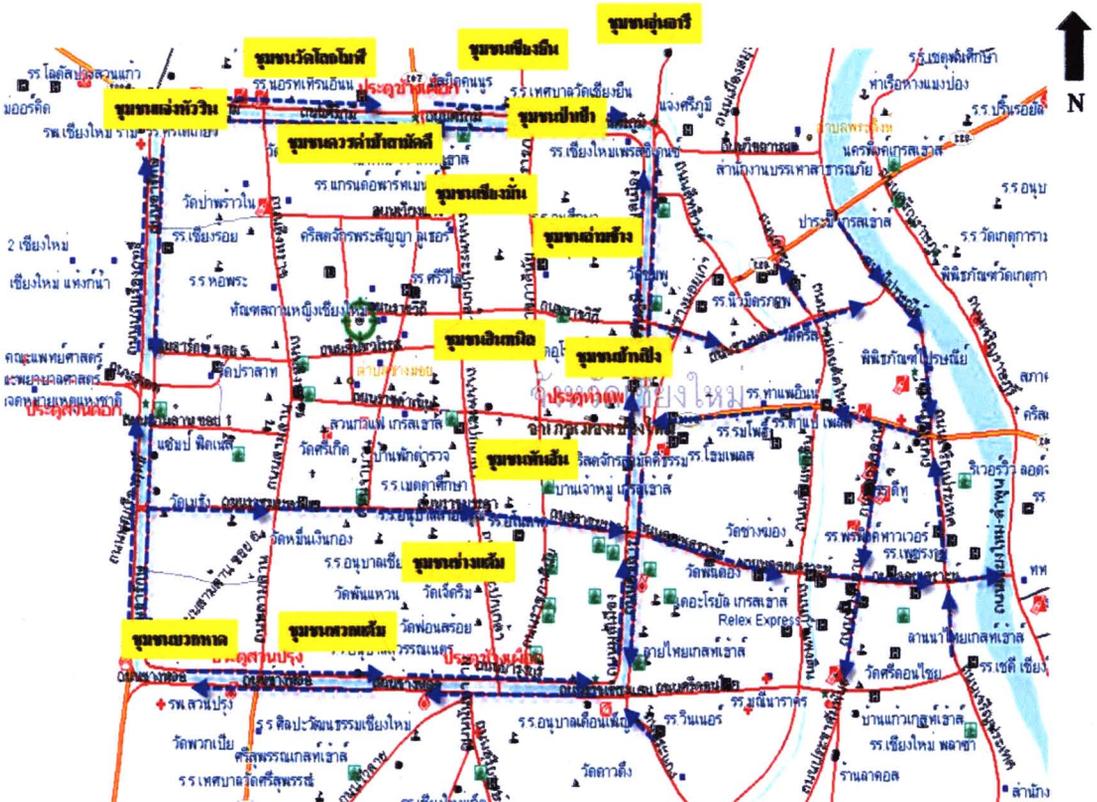
โครงการพัฒนาทางด้านกายภาพ

ในช่วงปี 2553 เทศบาลนครเชียงใหม่ได้กำหนดกิจกรรมตามแผนพัฒนาโครงการพัฒนาด้านกายภาพในพื้นที่คูเมืองเชียงใหม่ จำนวน 7 โครงการ ดังนี้ (กองวิชาการและแผนงานเทศบาลนครเชียงใหม่, 2553)

1. โครงการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะและติดตั้งโคมไฟฟ้าส่องสว่างภายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พื้นที่รอบคูเมือง ดำเนินการตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2552 - กันยายน 2553
2. โครงการจ้างเหมาเอกชนซ่อมบำรุงไฟฟ้าสาธารณะตามถนนสายต่างๆ ภายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พื้นที่รอบคูเมือง ดำเนินการตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2552 - กันยายน 2553
3. โครงการบำรุงรักษาซ่อมแซมอุปกรณ์ไฟฟ้าหรือติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าในงานประเพณีรัฐพิธีและงานประดับไฟฟ้าตามสถานที่ต่างๆ พื้นที่รอบคูเมือง ดำเนินการตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2552 - กันยายน 2553
4. โครงการซ่อมแซมฝาท่อและท่อระบายน้ำภายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พื้นที่รอบคูเมือง ดำเนินการตั้งแต่เดือน กรกฎาคม - กันยายน 2553
5. โครงการปรับปรุงสนามหญ้าและติดตั้งระบบสปริงเกอร์รอบคูเมือง พื้นที่รอบคูเมือง ดำเนินการตั้งแต่เดือน พฤษภาคม - ธันวาคม 2553
6. โครงการตกแต่งเมืองด้วยไม้ดอก - ไม้ประดับ พร้อมดูแลรักษา ดำเนินการตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2553 - กันยายน 2554
7. โครงการจ้างเหมาติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ภายในสวนสาธารณะหนองบวกหาด พื้นที่ชุมชนบวกหาด ดำเนินการตั้งแต่ มกราคม - กันยายน 2553

โครงการต่างๆ ได้ถูกกำหนดขึ้นตามแนวทางการพัฒนาของหน่วยงานเทศบาลนคร เชียงใหม่ ลงในพื้นที่ชุมชน จำนวน 14 ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนอุ่นอารี ป่าเป้า ล่ามช้าง บ้านปิง เชียงมัน ควรคำม้าสามัคคี วัดโลก โมพี เชียงยี่น แจ่งหัวริน พันอัน อินทนิล บวกดาด พวกแด้มและช่าง แด้ม

กระบวนการมีส่วนร่วม นับเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาในทุกระดับเป็นการเปิดโอกาส ให้ประชาชนร่วมคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตามประเมินผลใน กิจกรรม/โครงการของชุมชน เป็นการสร้าง/ปลูกฝังจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของกิจกรรม/โครงการนั้น ปัจจุบันแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา (People Participation for Development) ได้รับการยอมรับและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในงานพัฒนาทุกภาคส่วนหรือในลักษณะเบญจภาคี ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ และประชาชน

ภาพ 4.1 แผนที่แสดงที่ตั้ง 14 ชุมชน พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมือง เขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ที่มา: <http://www.chiangraifocus.com/forums/index.php>

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการพัฒนาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ทั้ง 14 ชุมชนดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 387 ชุดและแบบ สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน จำนวน 14 ฉบับ ผลการสำรวจข้อมูลการมีส่วนร่วมด้านต่างๆ ปรากฏดังนี้

4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน

การตอบแบบสัมภาษณ์ของงานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.1 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้เข้าถึงโครงการพัฒนา พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมือง เชียงใหม่

2.1.1 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบเหตุผลของการจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.1.2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบรายละเอียดของการจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.1.3 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบข้อดี / ข้อเสีย ของการจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.1.4 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของ การจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับรู้ข้อมูลการพัฒนา พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมือง เชียงใหม่

2.2.1 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการมีส่วนร่วมประชุมเสนอปัญหาความ ต้องการ เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาและวิธีการในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.2.2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการติดตามและรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการ พัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.3 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนา พื้นที่ สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.3.1 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.3.2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนในชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.3.3 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผลสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.3.4 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนาพื้นที่บริเวณคูเมืองเชียงใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 3 'ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนต่อการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	10	71.4
หญิง	4	28.6
รวม	14	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	0	0
26 – 35 ปี	0	0
36 – 45 ปี	0	0
46 – 60 ปี	6	42.9
61 ปี ขึ้นไป	8	57.1
รวม	14	100.0

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุการทำงาน		
1 - 5 ปี	2	14.3
6 - 10 ปี	11	78.6
11 - 15 ปี	1	7.1
15 ปีขึ้นไป	0	0
รวม	14	100.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	42.9
ปริญญาตรี	7	50.0
สูงกว่าปริญญาตรี	1	7.1
รวม	14	100.0

การแจกแจงข้อมูลดังปรากฏในตาราง 4.1 สามารถอธิบายได้ว่าผู้นำชุมชนในพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 60 ปีขึ้นไป ระยะเวลาของการเป็นผู้นำชุมชน 6 - 10 ปี และมีการศึกษาในระดับที่สูงคือตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป จากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการที่เกษียณอายุการทำงานแล้วอาสาเข้ามาเป็นประธานชุมชนโดยไม่มีค่าตอบแทน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการพัฒนาพื้นที่บริเวณสี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตาราง 4.2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการสามารถเข้าถึง โครงการพัฒนา พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมือง เชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
สามารถเข้าถึงได้	14	100.0
ไม่สามารถเข้าถึงได้	0	0
รวม	14	100.0

จำแนกความคิดเห็นต่อการเข้าถึง โครงการพัฒนาสรุปได้ว่าผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยม คูเมืองเชียงใหม่ ทั้ง 14 ชุมชน สามารถเข้าถึง โครงการพัฒนา พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ได้ทุก ชุมชน ซึ่งเป็นผลจากปัจจัยด้านบทบาททางสังคมของผู้นำชุมชนที่เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการใน การดำเนินกิจกรรม โครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ทำให้ผู้นำชุมชนสามารถเข้าถึง รายละเอียดต่างๆ ของโครงการได้ (ดูตาราง 4.2 ประกอบ)

ตาราง 4.3 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบเหตุผลของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่ สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
รับทราบ	11	78.6
ไม่รับทราบ	3	21.4
รวม	14	100.0

ตาราง 4.3 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบ เหตุผลของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ส่วนใหญ่รับทราบเหตุผลของการ จัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 78.6 จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่า เป็นผล จากปัจจัยด้านบทบาททางสังคมของผู้นำชุมชนที่เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรม

โครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ และยังได้รับข้อมูลในรูปแบบเอกสารที่ทางเทศบาลจัดทำ เป็นสรุปโครงการแล้วส่งให้ผู้นำชุมชนในแต่ละแห่งรวมถึงการแจ้งให้ทราบในการประชุมประจำเดือน ในบางครั้ง

ตาราง 4.4 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบรายละเอียดของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
รับทราบ	10	71.4
ไม่รับทราบ	4	28.6
รวม	14	100.0

จำแนกความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบรายละเอียดของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ส่วนใหญ่รับทราบรายละเอียดของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 71.4 ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่าเป็นเงื่อนไขเดียวกันกับ ตาราง 4.3 เพราะรายละเอียดต่างๆ ถูกระบุไว้ในเอกสาร โครงการพัฒนาและการชี้แจงในที่ประชุมประจำเดือนอัน จะเห็นได้ว่าทั้ง 2 ตารางมีสัดส่วนข้อมูลที่ใกล้เคียงกัน (ดูตาราง 4.4 ประกอบ)

ตาราง 4.5 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบข้อดี / ข้อเสีย ของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
รับทราบ	11	78.6
ไม่รับทราบ	3	21.4
รวม	14	100.0

ตาราง 4.5 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบข้อดี / ข้อเสีย ของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ส่วนใหญ่รับทราบข้อดี /

ข้อเสีย ของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 78.6 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าข้อมูล ข้อดี / ข้อเสีย ของโครงการพัฒนาฯ สามารถทราบได้จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการนั้นๆ เพราะผู้นำชุมชนนั้นสามารถเข้าถึงภาคราชการและเข้าถึงเจ้าหน้าที่ได้ง่ายกว่ากลุ่มประชาชนทั่วไป

ตาราง 4.6 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
รับทราบ	2	14.3
ไม่รับทราบ	12	85.7
รวม	14	100.0

ตาราง 4.6 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ผู้นำชุมชนเกือบทั้งหมด ไม่ได้รับทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 85.7 เหตุเพราะการดำเนินงานโครงการพัฒนาฯ ถูกจัดทำและดำเนินงานโดยหน่วยงานของเทศบาลเป็นส่วนใหญ่ มีผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปฏิบัติการและงบประมาณเบ็ดเสร็จทำให้ผู้นำชุมชนและประชาชนทั่วไปไม่ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการดำเนินงาน

ตาราง 4.7 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการรับรู้ข้อมูลการพัฒนา พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับรู้ข้อมูล	14	100.0
ไม่ได้รับรู้ข้อมูล	0	0
รวม	14	100.0

จำแนกความคิดเห็นของผู้นำชุมชนของผู้นำชุมชนต่อการรับรู้ข้อมูลการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ผู้นำชุมชนทั้ง 14 ชุมชน สามารถรับรู้ข้อมูลการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ได้ ทุกชุมชน จากการสัมภาษณ์สามารถรับรู้ได้จากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียงและสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมถึงการเข้าร่วมประชุมในแต่ละเดือนด้วย (ดูตาราง 4.7 ประกอบ)

ตาราง 4.8 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการมีส่วนร่วมประชุมเสนอปัญหาความต้องการ เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาและวิธีการในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ได้มีส่วนร่วม	14	100.0
ไม่ได้มีส่วนร่วม	0	0
รวม	14	100.0

จำแนกความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการมีส่วนร่วมประชุมเสนอปัญหาความต้องการ เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาและวิธีการในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ แสดงให้ทราบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทุกชุมชน จากการสัมภาษณ์พบว่า การเสนอปัญหาและความต้องการต่อการพัฒนานั้น จะจัดให้มีขึ้น โดยกระบวนการจัดทำประชาคมซึ่งโดยส่วนใหญ่ผู้นำชุมชนจะเป็นแกนนำในการจัดเวทีประชาคมโดยร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือเทศบาล(ดูตาราง 4.8 ประกอบ)

ตาราง 4.9 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการติดตามและรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ได้ติดตามและรับรู้ข่าวสาร	13	92.9
ไม่ได้ติดตามและรับรู้ข่าวสาร	1	7.1
รวม	14	100.0

ตาราง 4.9 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการติดตามและรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ติดตามและรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 92.9 จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าเป็นเหตุผลเดียวกันกับตาราง 4.7 เพราะมีหลายช่องทางในการรับรู้ข่าวสารการพัฒนาฯ โทรทัศน์ วิทยุและสิ่งพิมพ์ รวมถึงการแจ้งข่าวสารในบางเดือนของการประชุม

ตาราง 4.10 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนา พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ได้มีส่วนร่วม	14	100.0
ไม่ได้มีส่วนร่วม	0	0
รวม	14	100.0

ในการแสดงความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนา พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ทำให้ทราบว่าผู้นำชุมชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทุกชุมชน เหตุเพราะการมีส่วนร่วมในความเข้าใจของผู้นำชุมชนมุ่งไปที่การมีส่วนร่วมโดยรวมไม่ได้แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนตามทฤษฎีการมีส่วนร่วมดังนั้นข้อมูลจึงปรากฏว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมเพียงขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งผู้นำชุมชนก็ตอบว่ามีส่วนร่วมแล้ว ดังปรากฏข้อมูลในตาราง (ดูตาราง 4.10 ประกอบ)

ตาราง 4.11 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ได้ให้ข้อมูล	14	100.0
ไม่ได้ให้ข้อมูล	0	0
รวม	14	100.0

จากข้อมูลการแสดงความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนแก่เจ้าหน้าที่ทุกชุมชน จากการสัมภาษณ์พบว่า การให้ข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ในการพัฒนานั้น จะจัดให้มีขึ้นโดยกระบวนการจัดทำประชาคมซึ่งโดยส่วนใหญ่ผู้นำชุมชนจะเป็นแกนนำในการจัดเวทีประชาคม โดยร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือเทศบาลรวมทั้งการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมมาในภายหลังจากการประชาคมโดยหน่วยงานของรัฐจะสอบถามข้อมูลมาโดยตรงกับผู้นำชุมชน ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตารางการให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ในแบบสอบถามของประชาชน โดยข้อมูลจากแบบสอบถามระบุว่า ผู้นำชุมชนเป็นผู้ให้ข้อมูลแทน(ดูตาราง 4.11 ประกอบ)

ตาราง 4.12 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนในชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ได้พูดคุยแลกเปลี่ยน	14	100.0
ไม่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยน	0	0
รวม	14	100.0

การจำแนกความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนในชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ทั้ง 14 ชุมชน ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนในชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ทุกชุมชน จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าผู้นำชุมชนใช้โอกาสต่างๆ ในการพบปะชาวบ้านสอบถามแลกเปลี่ยนกันถึงโครงการพัฒนาต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่ อาจเป็นช่วงเทศกาล เช่น การทำบุญเมืองหรืองานประเพณีอื่นๆ ที่มีผู้คนมีโอกาสมารวมตัวกัน (ดูตาราง 4.12 ประกอบ)

ตาราง 4.13 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผลสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่สีเหลืองคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนร่วม	2	14.3
ไม่มีส่วนร่วม	12	85.7
รวม	14	100.0

ตาราง 4.13 แสดงความแตกต่างทางความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผลสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่สีเหลืองคูเมืองเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผล ร้อยละ 85.7 จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าเป็นเพราะไม่สามารถประเมินผลกระทบได้เพราะหน่วยงานของรัฐไม่ได้นำเสนอผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเป็นเพียงการบอกประโยชน์ของโครงการพัฒนานั้นๆ รวมทั้งไม่สามารถประเมินผลกระทบได้ด้วยตนเองเพราะขาดความรู้และเครื่องมือ

ตาราง 4.14 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนาพื้นที่สีเหลืองคูเมืองเชียงใหม่

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ได้ติดตาม	8	57.1
ไม่ได้ติดตาม	6	42.9
รวม	14	100.0

ตาราง 4.14 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนาพื้นที่สีเหลืองคูเมืองเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนาพื้นที่สีเหลืองคูเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 57.1 แต่เกือบครึ่งหนึ่งของข้อมูลไม่ได้ติดตามการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ โดยให้เหตุผลว่า ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม

การปฏิบัติงานเพราะทุกกิจกรรมการพัฒนาถูกดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐและมีผู้คอยติดตามตรวจสอบซึ่งได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐอยู่แล้ว

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนต่อการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตาราง 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

อายุ	การมีส่วนร่วมในการพัฒนา				รวม(คน)	(Total%)
	มีส่วนร่วม (คน)	(Colum %)	ไม่มีส่วน ร่วม(คน)	(Colum %)		
ต่ำกว่า 25 ปี	0	0	0	0	0	0
(Row %)	0	0	0	0	0	0
26 – 35 ปี	0	0	0	0	0	0
(Row %)	0	0	0	0	0	0
36 – 45 ปี	0	0	0	0	0	0
(Row %)	0	0	0	0	0	0
46 – 60 ปี	6	(100%)	0	0	6	0
(Row %)	(42.9%)	0	0	0	0	(42.9%)
61 ปี ขึ้นไป	8	(100%)	0	0	8	0
(Row %)	(57.1%)	0	0	0	0	(57.1%)
รวม	14	(100%)	0	0	14	(100%)

การแจกแจงข้อมูลดังปรากฏในตาราง 4.15 สามารถอธิบายได้ว่าช่วงอายุของผู้นำชุมชนในพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ อยู่ในช่วง 46 ปี ถึง 61 ปีขึ้นไป และในกลุ่มของผู้นำชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่มากที่สุด จะอยู่ในช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป ร้อยละ 57.1 ของผู้นำชุมชนทั้งหมด

ตาราง 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้เข้าถึงโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่กับการรับทราบรายละเอียดของโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

การได้เข้าถึง โครงการพัฒนา	การรับทราบรายละเอียดโครงการพัฒนา				รวม (คน)	(Total%)
	รับทราบ (คน)	(Colum %)	ไม่รับทราบ (คน)	(Colum %)		
ได้เข้าถึงโครงการ	10	(71.4%)	4	(28.6%)	14	(100%)
(Row %)	(100%)	0	(100%)	0	0	0
ไม่ได้เข้าถึงโครงการ	0	0	0	0	0	0
(Row %)	0	0	0	0	0	0
รวม	10	(71.4%)	4	(28.6%)	14	(100%)

การแจกแจงข้อมูลดังปรากฏในตาราง 4.16 แสดงให้ทราบว่า มีผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน ที่มีส่วนร่วมในการรับทราบรายละเอียดของโครงการและมีโอกาสได้เข้าถึงโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ คิดเป็น ร้อยละ 71.4 และ ร้อยละ 28.6 ไม่มีส่วนร่วมในการรับทราบรายละเอียดของโครงการและไม่มีโอกาสได้เข้าถึงโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตาราง 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมประเมินสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่กับการได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

มีส่วนร่วมประเมิน สภาพแวดล้อม	ได้ติดตามประเมินผลของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนา				รวม (คน)	(Total%)
	ได้ติดตาม (คน)	(Colum %)	ไม่ได้ ติดตาม(คน)	(Colum %)		
มีส่วนร่วม	0	0	2	(14.3%)	2	(14.3%)
(Row %)	0	0	(33.3%)	0	0	0
ไม่มีส่วนร่วม	8	(57.1%)	4	(28.6%)	12	(85.7%)

ตาราง 4.17 (ต่อ)

มีส่วนร่วมประเมิน สภาพแวดล้อม	ได้ติดตามประเมินผลของเจ้าหน้าที่ต่อการพัฒนา				รวม (คน)	(Total%)
	ได้ติดตาม (คน)	(Colum %)	ไม่ได้ ติดตาม(คน)	(Colum %)		
(Row %)	(100%)	0	(66.7%)	0	0	0
รวม	8	(57.1%)	6	(42.9%)	14	(100%)

การแจกแจงข้อมูลดังปรากฏในตาราง 4.17 แสดงให้เห็นว่าผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการได้ติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่การพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 57.1 แต่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการประเมินสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ และ ผู้นำชุมชน ร้อยละ 42.9 ได้มีส่วนร่วมประเมินสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ และได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

4.3 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

จากการตอบแบบสอบถามงานวิจัยเพื่อประเมินการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ผลจากแบบสอบถามมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหา

2.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

2.4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่ม
ตัวอย่างต่อการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตาราง 4.18 ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	155	40.1
หญิง	232	59.9
รวม	387	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	39	10.1
26 – 35 ปี	55	14.2
36 – 45 ปี	49	12.7
46 – 60 ปี	104	26.9
61 ปี ขึ้นไป	140	36.2
รวม	387	100.0
สถานภาพสมรส		
โสด	153	39.5
สมรส	180	46.5
หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่	54	14.0
รวม	387	100.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	245	63.3
ปริญญาตรี	112	28.9
สูงกว่าปริญญาตรี	30	7.8

ตาราง 4.18 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รวม	387	100.0
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่		
น้อยกว่า 5 ปี	16	4.1
5 – 10 ปี	30	7.8
11 – 15 ปี	18	4.7
มากกว่า 15 ปี	323	83.5
รวม	387	100.0

การแจกแจงข้อมูลดังปรากฏในตาราง 4.18 สามารถอธิบายได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.9 อายุเฉลี่ย 61 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 36.2 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 46 – 60 ปี ร้อยละ 26.9 ซึ่งอายุเฉลี่ยส่วนใหญ่เป็นช่วงอายุในวัยผู้สูงอายุ ที่มักจะมียุทธศาสตร์ทางสังคมและการมีส่วนร่วมทางสังคมน้อย กลุ่มวัยนี้มักจะอยู่กับบ้านเลี้ยงลูกหลาน หากมีการรวมกลุ่มก็มักจะเป็นในลักษณะการรวมกลุ่มทางศาสนา เช่น การทำบุญ เข้าวัดฟังธรรม กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 46.5 และสถานภาพโสด ร้อยละ 39.5 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 63.3 และระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 28.9, ร้อยละ 7.8 ตามลำดับ ส่วนระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ มากกว่า 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 83.5

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

ตาราง 4.19 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหา

ระดับการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
น้อยที่สุด	147	38.0

ตาราง 4.19 (ต่อ)

ระดับการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	109	28.2
ปานกลาง	64	16.5
มาก	26	6.7
มากที่สุด	41	10.6
รวม	387	100.0

ตาราง 4.19 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหา อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 38.0 ระดับน้อย ร้อยละ 28.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 16.5 ระดับมาก ร้อยละ 6.7 และ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 10.6 จากการให้ข้อมูลในการแสดงถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ในด้านการมีส่วนร่วมศึกษาปัญหา ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่ามีส่วนร่วมระดับน้อย ด้วยเหตุผลต่างๆ กัน เช่น ไม่มีเวลาเข้าร่วมเพราะต้องประกอบอาชีพ ซึ่งอาชีพส่วนใหญ่เป็นการค้าขายเนื่องชุมชนเป็นแหล่งพื้นที่การท่องเที่ยวจึงไม่มีการรวมกลุ่ม ส่วนการรับทราบข้อมูลการพัฒนา รับทราบได้น้อยมาก สามารถรับทราบได้จากการประชาสัมพันธ์ เช่น เสียงตามสายโดยประธานชุมชน ส่วนประเด็นการได้ให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ให้ข้อมูลเพราะเจ้าหน้าที่จะขอข้อมูลจากผู้นำชุมชนโดยตรง

ตาราง 4.20 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ระดับการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
น้อยที่สุด	151	39.0
น้อย	75	19.4
ปานกลาง	85	22.0
มาก	21	5.4

ตาราง 4.20 (ต่อ)

ระดับการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	55	14.2
รวม	387	100.0

ตาราง 4.20 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 39.0 ระดับน้อย ร้อยละ 19.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 22.0 ระดับมาก ร้อยละ 5.4 และ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 14.2 จากการให้ข้อมูลในการแสดงถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า มีส่วนร่วมในการปฏิบัติในการพัฒนาน้อย โดยให้เหตุผลว่าจะมีส่วนร่วมก็ต่อเมื่อมีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ ในโอกาสวันสำคัญต่างๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคมหาราช ซึ่งก็จะมีส่วนร่วมในเรื่องการขอความร่วมมือในการรักษาความสะอาด หรือการปลูกต้นไม้ ในการจัดงาน เพราะโดยปกติแล้วการพัฒนาในส่วนนี้จะมีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลดำเนินการอยู่แล้ว

ตาราง 4.21 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ระดับการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
น้อยที่สุด	65	16.8
น้อย	112	28.9
ปานกลาง	128	33.1
มาก	72	18.6
มากที่สุด	10	2.6
รวม	387	100.0

ตาราง 4.21 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 16.8 ระดับน้อย ร้อยละ 28.9 ระดับปานกลาง ร้อยละ 33.1 ระดับมาก ร้อยละ 18.6 และ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 2.6 จากการให้ข้อมูล ในการแสดงถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการรับผลประโยชน์ ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามให้เหตุผลว่า นอกเหนือจากการคมนาคมที่สะดวกขึ้นและ ภูมิทัศน์ที่สวยงามเฉพาะช่วงมีงานเทศกาลต่างๆ ประชาชนยังไม่เห็นผลประโยชน์ที่จะได้รับชัดเจน เพราะคุณภาพชีวิตยังเหมือนเดิม รายได้ไม่เพิ่มขึ้น และค่าครองชีพยังคงสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ

ตาราง 4.22 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล

ระดับการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
น้อยที่สุด	184	47.5
น้อย	59	15.2
ปานกลาง	77	19.9
มาก	16	4.1
มากที่สุด	51	13.2
รวม	387	100.0

ตาราง 4.22 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล อยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 47.5 ระดับน้อย ร้อยละ 15.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 19.9 ระดับมาก ร้อยละ 4.1 และ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 13.2 จากการให้ข้อมูล ในการแสดงถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามให้เหตุผลว่า ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมเพราะทางภาครัฐ ไม่ได้เปิดโอกาสให้มีการติดตาม หรือใช้การประเมินแบบไม่เป็นทางการ เช่น สอบถามความพึงพอใจของประชาชนในบางกิจกรรมของการพัฒนา เพราะจะมีคณะกรรมการตรวจประเมินที่ถูกแต่งตั้ง โดยเทศบาลเป็นผู้ติดตามประเมินผลโครงการอยู่แล้ว และให้เหตุผลว่าเป็นเพียงประชาชน ไม่กล้าตรวจสอบการทำงานของรัฐ และเกรงกลัวอิทธิพลมืด

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเมืองเชียงใหม่

ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการมีส่วนร่วมในการร่วมศึกษาปัญหาในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเมืองเชียงใหม่ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการ ร่วมศึกษา ปัญหา	เพศ				รวม(คน)	(Total%)
	ชาย (คน)	(Colum %)	หญิง(คน)	(Colum %)		
น้อยที่สุด	65	(44.2%)	82	(55.8%)	147	(38.0%)
(Row %)	(41.9%)	0	(35.4%)	0	0	0
น้อย	41	(37.6%)	68	(62.4%)	109	(28.2%)
(Row %)	(26.5%)	0	(29.3%)	0	0	0
ปานกลาง	32	(50.0%)	32	(50.0%)	64	(16.5%)
(Row %)	(20.7%)	0	(13.8%)	0	0	0
มาก	12	(46.2%)	14	(53.8%)	26	(6.7%)
(Row %)	(7.7%)	0	(6.0%)	0	0	0
มากที่สุด	5	(12.2%)	36	(87.8%)	41	(10.6%)
(Row %)	(3.2%)	0	(15.5%)	0	0	0
รวม	155	(40.1%)	232	(59.9%)	387	(100%)

การแจกแจงข้อมูลดังปรากฏในตาราง 4.23 แสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีส่วนร่วมในการร่วมศึกษาปัญหาในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเมืองเชียงใหม่มากกว่าเพศชาย ร้อยละ 59.9 แต่ส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุดทั้งเพศชายและเพศหญิง ร้อยละ 38.0 โดยเพศชายเข้ามามีส่วนร่วม ร้อยละ 44.2 และเพศหญิงเข้ามามีส่วนร่วม ร้อยละ 55.8

4.4 สรุปการวิเคราะห์ผลการศึกษา

4.4.1 ระดับของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ทำให้ทราบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา ถ้าเป็นในส่วนของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยได้ให้เหตุผลต่างๆ กัน เช่น ไม่มีเวลาต้องประกอบอาชีพ ในส่วนการรับทราบข้อมูลการพัฒนา รับทราบได้น้อยมาก ซึ่งสามารถรับทราบได้จากการประชาสัมพันธ์ เช่น เสียงตามสายโดยประธานชุมชน ประเด็นการได้ให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ให้ข้อมูลเพราะเจ้าหน้าที่จะขอข้อมูลจากผู้นำชุมชนโดยตรง ซึ่งผูกพันกับระดับการมีส่วนร่วมในด้านการศึกษาปัญหาในส่วนของผู้นำชุมชน ที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาอยู่ในระดับมาก ผู้นำชุมชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดและรับทราบข้อมูลการจัดทำโครงการต่างๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่มากกว่าประชาชนทั่วไปเป็นผลมาจากปัจจัยด้านบทบาททางสังคมของผู้นำชุมชนที่เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ผู้นำชุมชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดต่างๆ ของโครงการได้ง่ายกว่าประชาชนทั่วไป ยังได้รับข้อมูลในรูปแบบเอกสารที่ทางเทศบาลจัดทำเป็นสรุปโครงการแล้วส่งให้ผู้นำชุมชนในแต่ละแห่งรวมถึงการแจ้งให้ทราบในการประชุมประจำเดือนในบางครั้ง ระดับการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ของประชาชนทั่วไปมีระดับน้อยกว่าการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ส่วนระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ในส่วนของประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในด้านการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งจะมีโอกาสมีส่วนร่วมก็ต่อเมื่อมีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ ในโอกาสวันสำคัญต่างๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคมหาราช ซึ่งก็จะมีส่วนร่วมในเรื่องการขอความร่วมมือในการรักษาความสะอาด หรือการปลูกต้นไม้ ในการจัดงาน เพราะโดยปกติแล้วการพัฒนาในส่วนนี้จะมีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลดำเนินการอยู่แล้ว ในส่วนของผู้นำชุมชนก็เช่นกัน ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดไม่ได้รับทราบถึงปัญหาและอุปสรรครวมถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติของการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ เหตุเพราะการดำเนินงานโครงการพัฒนาฯ ถูกจัดทำและดำเนินงานโดยหน่วยงานของเทศบาลเป็นส่วนใหญ่ มีผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปฏิบัติการและงบประมาณเบ็ดเสร็จทำให้ผู้นำชุมชนและประชาชนทั่วไปไม่ทราบถึงปัญหาและอุปสรรครวมถึงในขั้นตอนต่างในการดำเนินงาน ส่วนระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่

สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประชาชนรวมถึงผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยให้เหตุผลว่า นอกเหนือจากการคมนาคมที่สะดวกขึ้นและภูมิทัศน์ที่สวยงามเฉพาะช่วงมืงงานเทศกาลต่างๆ ประชาชนยังไม่เห็นผลประโยชน์ที่จะได้รับชัดเจน เพราะคุณภาพชีวิตยังเหมือนเดิม รายได้ไม่เพิ่มขึ้น และค่าครองชีพยังคงสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ อีกทั้งไม่สามารถประเมินผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานตาม โครงการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ เพราะหน่วยงานของรัฐไม่ได้นำเสนอผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านบวกหรือด้านลบ ประชาชนเพียงแค่ได้รับทราบข้อมูลที่กล่าวถึงประโยชน์หรือผลที่จะได้รับจากการดำเนินโครงการพัฒนานั้นๆ รวมทั้งไม่สามารถประเมินผลกระทบได้ด้วยตนเองเพราะขาดความรู้และเครื่องมือ ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จึงมองเห็นได้ไม่ชัดเจนนัก และระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ในส่วนของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้เหตุผลว่า ไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมเพราะทางภาครัฐไม่ได้เปิดโอกาสให้มีการติดตาม หรือใช้การประเมินแบบไม่เป็นทางการ เช่น สอบถามความพึงพอใจของประชาชนในบางกิจกรรมของการพัฒนา เพราะจะมีคณะกรรมการตรวจประเมินที่ถูกต้องตั้งโดยเทศบาลเป็นผู้ติดตามประเมินผลโครงการอยู่แล้ว และให้เหตุผลว่าเป็นเพียงประชาชนไม่กล้าตรวจสอบการทำงานของรัฐ เกรงกลัวอิทธิพลมืด ในส่วนของผู้นำชุมชนเกือบครึ่งหนึ่งของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าผู้นำชุมชนไม่ได้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ โดยให้เหตุผลว่า ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเพราะทุกกิจกรรมการพัฒนาถูกดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐและมีผู้คอยติดตามตรวจสอบซึ่งได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐอยู่แล้ว

4.4.2 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ของประชาชนที่อาศัยอยู่ที่พื้นที่คูเมืองเชียงใหม่

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม มีด้วยกัน 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ในด้านปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ อายุ เพศ จากการศึกษาพบว่าอายุเฉลี่ยของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ อายุ 61 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นช่วงอายุในวัยผู้สูงอายุ ที่มักจะมีบทบาททางสังคมและการมีส่วนร่วมทางสังคมน้อย กลุ่มวัยนี้มักจะทำอยู่ที่บ้านเลี้ยงลูกหลาน หากมีการรวมกลุ่มก็มักจะเป็นในลักษณะการรวมกลุ่มทางศาสนา เช่น การทำบุญ เข้าวัดฟังธรรม เป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของผู้นำชุมชน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 61 ปี ขึ้นไป จะเป็นผู้สูงอายุเป็นส่วนมากซึ่งจะแตกต่างจากกลุ่มผู้สูงอายุใน

ส่วนของประชาชนทั่วไปเนื่องจากผู้นำชุมชนส่วนใหญ่เป็นข้าราชการที่เกษียณอายุการทำงานแล้วแต่ยังมีความต้องการช่วยเหลือพัฒนาสังคมและพื้นที่ที่ตนเองอยู่อาศัย ดังนั้นจึงพบว่าผู้นำชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีทั้งคุณวุฒิและวัยวุฒิ 2) ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม ในด้านปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และมีบทบาททางสังคมเฉพาะบุคคล กล่าวคือ อาชีพส่วนใหญ่เป็นการค้าขายเนื่องชุมชนเป็นแหล่งพื้นที่การท่องเที่ยวจึงไม่มีการรวมกลุ่ม การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือเป็นผู้นำกลุ่ม มักจะพบส่วนน้อย ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าถึงโครงการพัฒนาต่างๆ ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในส่วนของผู้นำชุมชนมีการศึกษาในระดับที่สูงคือตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการที่เกษียณอายุการทำงาน อาสาเข้ามาเป็นประธานชุมชนโดยไม่มีค่าตอบแทนชี้ให้เห็นว่าผู้สูงอายุที่มีการศึกษาสูงกลุ่มนี้มีจิตสาธารณะที่ดีต่อสังคม และ 3) ปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ในด้านปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน โครงการ ในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่จากทางผู้นำชุมชน ผ่านทางตัวผู้นำชุมชนเองและจากทางเสียงตามสายของชุมชน การรับข้อมูลอาจไม่ครบถ้วน ในส่วนของผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ทั้ง 14 ชุมชน สามารถรับรู้ข้อมูลการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ได้ทุกชุมชนจากแหล่งต่างๆ เช่น การอ่านเอกสารรายงาน สิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมถึงการเข้าร่วมประชุมในแต่ละเดือนด้วย นอกจากนี้การสื่อสารที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอีกทางนั้นโดยกระบวนการจัดทำประชาคมซึ่งโดยส่วนใหญ่ผู้นำชุมชนจะเป็นแกนนำในการจัดเวทีประชาคม โดยร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือเทศบาล

4.4.3 ข้อเสนอแนะของประชาชนที่อาศัยอยู่พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองถึงแนวทางในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่อย่างยั่งยืน

จากการศึกษาพบว่าประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมืองเชียงใหม่ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมดังนี้

ประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผน การทำประชาคมของเทศบาลนครเชียงใหม่ ควรจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบทั่วถึง โดยไม่ได้อาศัยช่องทางการสื่อสารผ่านทางผู้นำชุมชนหรือเสียงตามสายเพียงเท่านั้น ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพื่อให้ประชาชนได้เตรียมตัวและมีความพร้อมในการเข้าร่วมประชาคม ในเรื่องเวลาและ

สถานที่ ควรดำเนินการโดยยึดประชาชนสะดวกเป็นศูนย์กลางเนื่องจากเป็นกลุ่มคนจำนวนมากในการแสดงความคิดเห็น

ประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประชาชนส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นว่า การปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาโดยเจ้าหน้าที่ของทางเทศบาลนั้นเหมาะสมแล้ว หากต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนนี้อาจจะทำได้ในรูปแบบการประชามก่อนทำโครงการ ระหว่างดำเนินการทำโครงการและหลังจากการทำโครงการเสร็จสิ้น เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อมูลการพัฒนาทุกขั้นตอน จะได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินโครงการ และให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกระหว่างการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี

ประเด็นการร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนได้ให้ข้อเสนอว่าแต่เดิมการมีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์ของประชาชนมีเพียงได้รับข้อมูลว่าหลังเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการพัฒนาแล้วจะได้ประโยชน์อะไรบ้างแต่ไม่ได้มีการตรวจสอบให้เห็นเป็นรูปธรรมว่าประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการพัฒนานั้นอย่างแท้จริงหรือไม่ รวมถึงไม่ได้มีการศึกษาถึงผลกระทบทั้งด้านบวกหรือด้านลบที่เกิดขึ้นหลังการพัฒนา หน่วยงานควรให้ข้อเท็จจริงให้ครอบคลุมทุกด้านแก่ประชาชน

ประเด็นการร่วม ติดตามและประเมินผลประชาชนได้เสนอแนะว่าที่ผ่านมาไม่ได้มีบทบาทในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเลย เนื่องจากทางหน่วยงานของรัฐจะมีคณะกรรมการเข้ามาติดตามและประเมินผลเอง ซึ่งมักไม่มีหน่วยงานภาคประชาชนเข้าไปตรวจสอบร่วมด้วย จึงอยากให้ทางหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน จัดรูปแบบการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมติดตามอย่างชัดเจน